

בג"ץ 23375-01-25

בג"ץ 62980-01-25

בבית המשפט העליון

בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

ישראל חופשית

ע"י ב"כ עוה"ד חגי קלעי, עוה"ד עדיה שינוולד ואח'

קלעי, רוזן ושות' משרד עורכי דין

רח' מאז"ה 22א, תל אביב - יפו

טל': 03-9070770 ; פקס : 03-9070771

דוא"ל : Office@kalai-rosen.com

העותרת בבג"ץ 23375-01-25

התנועה למען איכות השלטון בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא, עוה"ד אורי הס ואח'

רח' יפו 208 ירושלים, ת.ד 36054 ירושלים 91043

טל': 02-5000073 ; פקס : 02-5000076

דוא"ל : Office@mqg.org.il

העותרת בבג"ץ 62980-01-25

נ ג ד

1. המוסד לביטוח לאומי

2. משרד האוצר

3. היועצת המשפטית לממשלה

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים

רח' צלאח א-דין 29, ירושלים 9711052

טל': 073-3925370 ; פקס : 02-6467011

4. ועדת העבודה והרווחה

ע"י הלשכה המשפטית של הכנסת

משכן הכנסת, קריית בן גוריון ירושלים 9195016

טל': 02-6408650 ; פקס : 02-6496801

דוא"ל : Arkaot@Knesset.gov.il

ה מ ש י ב י ם

המשיבה 4 בבג"ץ 23375-01-25

הודעת עדכון מטעם משיבי המדינה

1. כזכור, בעתירות שבכותרת ביקשו העותרות שבית המשפט הנכבד יורה למשיבים 1-3 (להלן: "המשיבים" או "משיבי המדינה") ליתן טעם מדוע לא תיפסק ההטבה בדמי הביטוח הלאומי המוענקת מכוח סעיף 348(ח) לחוק הביטוח הלאומי התשנ"ה-1995 (להלן: "חוק הביטוח הלאומי") לתלמידי המוסדות התורניים והשיבות הנמנעים מגיוס שלא דין.

2. ביום 25.8.25 הגישו משיבי המדינה את תגובתם המקדמית לעתירה. במסגרת תגובה זו פורטה עמדת המדינה, ובין היתר נכתב בה כדלקמן:

5. לעמדת המדינה, במצב החוקי הנוכחי, ובהתאם לקביעת בית המשפט הנכבד בעתירות הגיוס, כי "בהיעדר בסיס חוקי לדחיית השירות, נשמט הבסיס החוקי לעידוד ולתמיכת המדינה בפעילות של אלה שנמנעים מגיוס. לא ניתן להלום התנהלות בלתי חוקית במישור דחיית הגיוס, באופן שסותר מפורשות הלכה של בית משפט זה בסוגיה זו (בין אם בדרך של החלטת הממשלה שלא לאכוף את הדין במסגרת החלטת ממשלה 682 ובין אם בדרך אחרת) ולצדה המשך העברת תמיכות למימון הפעילות שבגינה מבוקשת דחיית השירות האמורה" (פסקה 69 לפסק הדין בעתירות גיוס), יש להחיל קביעה זו אף ביחס למתן הנחה בדמי הביטוח הלאומי לחייבי גיוס אשר אינם מתגייסים. בהתאם לכך, ומן הנימוקים שיפורטו להלן, לעמדת המדינה יש לפרש את המונח "תלמיד במוסד תורני או בישיבה" המופיע בסעיף 348(ה) לחוק, כך שיחול על תלמידי מוסדות תורניים וישיבות אשר הסדירו את מעמדם מול רשויות הצבא באופן פרטני. פרשנות זו עולה בקנה אחד עם לשון החוק ועם תכליתה של החקיקה – סובייקטיבית ואובייקטיבית, ומהווה פרשנות הרמונית של דברי החקיקה השונים; זאת גם על רקע ההיסטוריה החקיקתית של חוק הביטוח הלאומי, הערכים והמדיניות העומדים בבסיס החקיקה, ובראי עקרון שלטון החוק ועקרון השוויון. הכל כפי שיפורט להלן.

אשר לתחילת יישום האמור על-ידי המוסד לביטוח לאומי, צוין בתגובה המקדמית כי:

"46.... בשים לב לצורך בהיערכות של הפרט ובהתאמת מערכות הביטוח הלאומי, מוצע כי הכרעה זו תיכנס לתוקפה רק לאחר תקופת מעבר שמשכה ייקבע לאחר השלמת שיח בנושא מול המשרדים הרלוונטיים."

3. ביום 8.9.25 התקיים דיון בעתירות שבכותרת. בסיומו ניתן פסק הדין, החוזר על עמדת המשיבים כפי שפורטה בתגובה המקדמית מטעם המדינה, וקובע, בין היתר, כי:

"....המשיבים יעדכנו את תיק בית המשפט תוך 30 יום מהיום מהי תקופת המעבר, ובהתאם לכך יינתן פסק דין משלים הנוגע לתקופת המעבר בלבד..."

4. לאחר השלמת השיח בין הגורמים הרלוונטיים ביחס למשך הוראת המעבר הנדרשת, ובדיקת פרק הזמן הדרוש לצורך היערכות הפרט והתאמת מערכות הביטוח הלאומי, משיבי המדינה יהיו ערוכים ליישום הפרשנות המשפטית העדכנית ביחס לסעיף 348(ח) לחוק הביטוח הלאומי ביום 1.1.26. לצד הצורך בפרק זמן זה, לשם השלמת ההיערכות כאמור לעיל, הרי שמדובר במועד שהוא תחילתה של שנת מס חדשה, ועל כן אף טעמים פרקטיים-יישומיים מתיישבים עם תחילת יישום הפרשנות האמורה במועד זה.

היום, כ"ז בתשרי תשפ"ו
19 באוקטובר 2025

יעל קולודני-ערבה, עו"ד
סגנית במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

הדס ערן, עו"ד
סגנית בכירה א' במחלקת
הבג"צים

נטע אורן, עו"ד
סגנית מנהל מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה